

61381



LA CAMPANA DE GRACIA

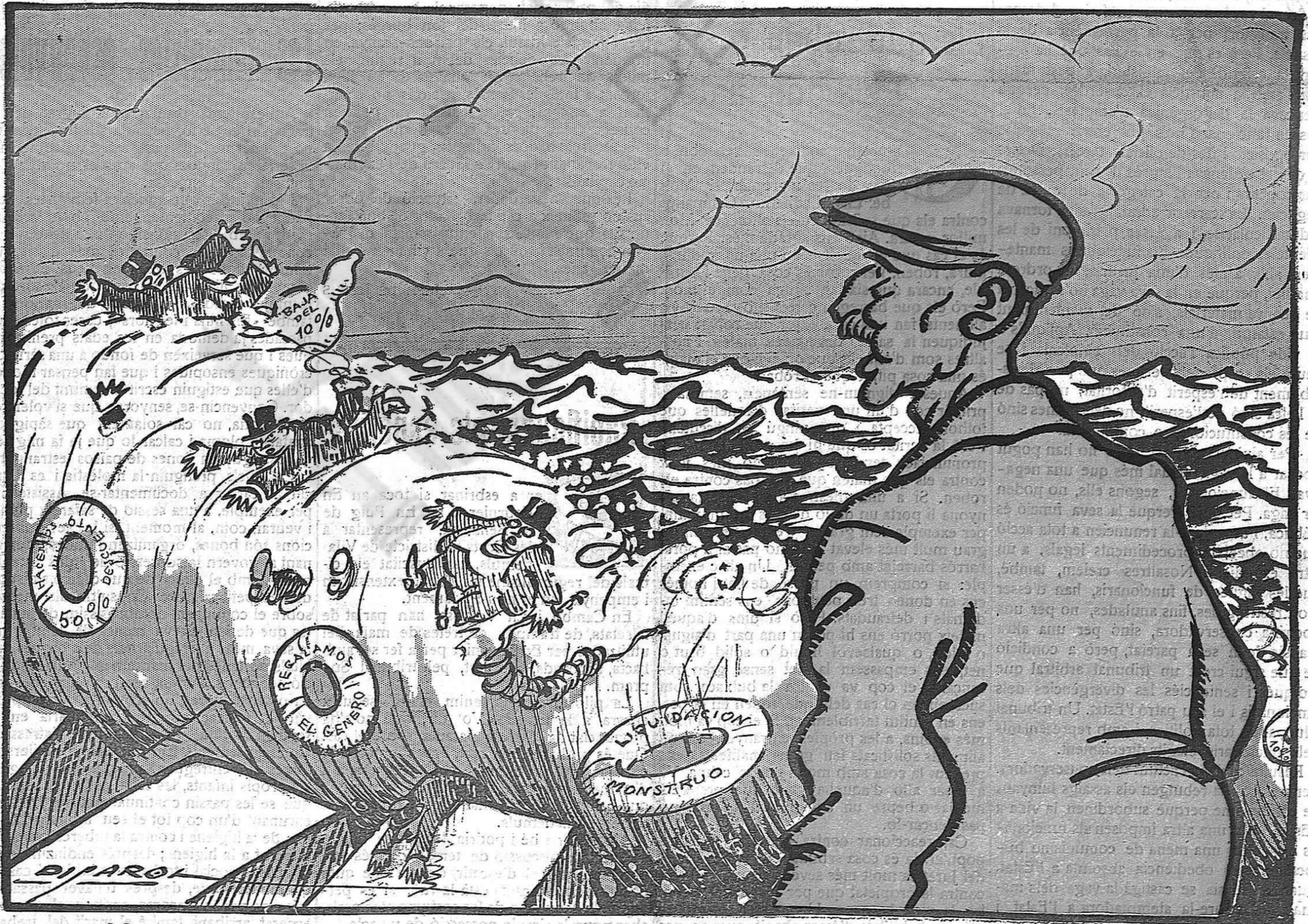
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÈFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

LA ONADA DE BAIXA



—No'm tingueru pietat quan la onada de puja?... Doncs, salveu-vos com pogueu, ara!

Els dos claus

Fa algunes setmanes que, en aquest mateix lloc, comentàvem les primeres fetes del Sindicat lliure. I reproduïem una frase d'un patró amic nostre: «No li sembla que amb això del Sindicat lliure, als del Sindicat únic els ha sortit un mal gra?» Nosaltres reconeixem que, en certa manera, el sindicalisme blanc és un mal gra per al sindicalisme vermell. Però declaràvem la nostra convicció que el Sindicat lliure no seria un remei per al mal de que pateix terriblement el nostre país. L'un clau no treuria a l'altre, sinó que tots dos es quedarien dins, punxant la ciutat martiritzada.

Els fets ens han donat la raó. Aquests darrers dies, les punxades dels dos claus han obert ferides noves. El contraverí, en lloc de destruir el verí, s'ha sumat a aquest. I ara els verins són dos.

No vindrà un moment de reflexió serena a posar fi a la guerra civil despiadada? No hi haurà un deturador eficaç per a la bogeria de la sang, que fa el món pitjor, i allunya la vera transformació social? Cada un dels dos claus vol treure l'altre. I entre tots dos tenen clavada en creu la carn de l'home. Ja és hora de sortir del toll de la sang, i alçar els ulls cap els camins de justícia i de respecte a la vida humana.

Funció i funcionaris



A un temps els parlamentaris, l'ABC i el grup d'escriptors catalans que han aixecat sometent espiritual, recriminaren la vaga de funcionaris, i confessaren la il·legalitat del decret promotor de la vaga. Dugues il·legalitats, però en una existia un desig de justícia i en l'altre no's donava més que l'estricta vulneració de la llei per a reproduir les corrupteles tradicionals imposades als funcionaris per les colles polítiques.

Les colles conservadores preferien, en aquest cas, com sempre, la injustícia al desordre, al revés nostre que preferim el desordre transitori per a la permanència de la justícia. Però és que en el cas que ha produït la caiguda del ministeri, aquest manteniment amb la injustícia el desordre, perquè trencava la llei orgànica d'empleats. En el cos de funcionaris no's pot entrar més que per oposició i des de oficials tercers. Doncs el decret ordenava l'ingrés de cent persones per concurs i per la categoria de jefe de negociat. La carrera administrativa tornava a desarticular-se i a ésser patrimoni de les clienteles polítiques. Els funcionaris mantenen, així, a més d'una justícia, un ordre, i una llei, perquè en la seva vaga no's tractava de guanys materials, sinó del manteniment d'un estatut, d'una constitució. Apliqui's a la vida pública l'acció dels empleats i se veurà els sorprenents efectes que per al restabliment de l'esperit d'autoritat, no pas de la lletra sinó de l'esperit, no dels homes sinó de les constitucions, se conseguiria.

Per això els conservadors no han pogut oposar a la vaga actual més que una negativa. Els funcionaris, segons ells, no poden fer vaga. Per què? Perquè la seva funció és pública, i acceptant la renúncia a tota acció que no obeeixi a procediments legals, a un altre expedient. Nosaltres creiem, també, que les vagues de funcionaris, han d'ésser molt restringides, fins anulades, no per una doctrina conservadora, sinó per una altra realista de la seva paretat, però a condició de que sigui creat un tribunal arbitral que judiqués i sentenciés les divergències dels funcionaris i el seu patró l'Estat. Un tribunal allunyat de tota política, i amb representants dels funcionaris, elegits directament.

Resulta curiosa l'actitud dels conservadors. Per una banda rebutgen els assaigs llunyans de comunisme perquè subordinen la vida a l'Estat, i per una altra imposen als funcionaris espanyols una mena de comunisme burocràtic, amb obediència absoluta a l'Estat. Quan a Rússia se castiga la vaga dels manuaus per creure-la atemptadora a l'Estat, i an els funcionaris, els conservadors mostren

la coacció comunista fent-ne escarni, i an aquí invoquen l'Estat per a negar una vaga. Però, en fi, els nostres neo-conservadors no han conseguit ordenar encara el seu esperit i no són d'estranyar les seves contradiccions.

La vaga de funcionaris ha estat, per a nosaltres, la més pura de les vagues. No demanaven ni un centim més, ni un minut menys, ni un dret sindical, sinó el perfeccionament de la seva funció. Per això han triomfat, iniciant una nova acció, la d'aferrar la seva funció, i revoltar-se per a defensar-la.

PARADOX

Els que roben i els que maten

Campanya contra els venedors o botiguers que defrauden en el pes de les mercaderies? Molt bé. Ens hi adherim. Campanya contra els que sofisticuen els aliments? Molt millor encara. Això ens agrada més. Perquè és el cas que els que treuen una unsa d'una lliura, roben, i el robar és cosa lleïta i punible, encara que sia tan antiga com el món. Però els que barregen certes substàncies als aliments, fan una cosa pitjor que robar: perjudiquen la salut i de vegades maten. I nosaltres som d'aquells que opinen que el matar és una cosa pitjor que el robar.

Aquesta dignem-ne sentència, sembla a primer cop d'ull una veritat d'aquelles que tothom accepta i que ningú no discuteix. Però la veritat és que hi ha en la gent una pronunciada tendència a fer-ho més fluix contra els que maten que no pas contra els que roben. Si a una mestressa de casa la minyona li porta un quilo d'arròs on hi faltin, per exemple cent grams, s'enfurisma en un grau molt més elevat que no pas si li porta l'arròs barrejat amb pedres. Un altre exemple: si comprem un porró de llet i només ens en donen tres petricons, ens sentim indignats i defraudats. Però si dins d'aquell mateix porró ens hi posen una part d'aigua, o midó, o qualsevol líquid o sòlid brut o net, ens empassem la llet sense gran rencaça. Si el cop va contra la butxaca, com succeeix en el cas dels que roben en el pes, ens sentim terriblement. Si el cop va molt més endins, a les pròpies entranyes, on els aliments sofisticats fan greus malifetes, ens prenem la cosa amb molta major calma. Veu a ésser allò d'aquella gent que prefereix menjar o beure un aliment dolent que no pas llençar-lo.

Cal reaccionar contra aquesta tendència popular. Ja és cosa sabuda que el Tribunal del Jurat és molt més sever per als delictes contra la propietat que per als delictes contra la vida humana. Un assassí té moltes més probabilitats d'ésser absolt que no pas

un lladre. Això no pot ésser. Els que maten o almenys perjudiquen la salut amb aliments adulterats, han d'ésser perseguits, no ja amb tant, sinó amb més rigor que els que roben en el pes o en el preu.

Ens hem d'estimar més, per exemple, el nostre estómac, que no pas la butxaca de l'ermilla que portem damunt d'aquell.

FULMEN

ELS DE LA TERCERA

En les nacions on les masses obres són conscients, les idees soviètiques no poden posar-hi arrels fonades. El treballador avesat a moure's lliurement dintre la societat en que viu, no pot avenir-se a un règim d'esclavitud molt semblant al que patien els negres a Cuba mig segle enrera.

A tot arreu del món hi han grups més o menys nombrosos que prediquen l'ideal bolxevic i voldrien sotmetre a tots els treballadors al jou moscovita fent-los ingressar en la Tercera Internacional. L'immensa major part d'aquests entusiastes d'En Lenin, ho són tenint ja coll avall, per quan tinguem el comunisme, un càrrec de comissari, o delegat, o inspector, o qualsevol altre dels que, en la enredada burocràcia comunista, viuen sense suar. Cap d'ells se sent disposat a entrar dins d'una mina, o a manejar el mall o a fer moure un teler.

S'està donant actualment una prova palesa d'aquesta afirmació nostra. Hi ha una fonda crisi de treball a tot el món. Són a milions els obrers en vaga. A tot arreu sobren braços menys a Rússia que tenen les fàbriques tancades perquè tota la gent útil és a l'exèrcit.

Doncs, malgrat ésser avui Rússia el paradís del proletariat; a pesar de haver-hi allà feina abundosa lliure del jou burgès; per més que s'esforin els patrons-aranya en ponderar les delícies del nou règim, els milers de treballadors que estan en vaga forçosa a totes les demés nacions no s'animen a emigrar cap a Rússia on podrien aconseguir les dugues coses a que aspiren tots els treballadors honrats: guanyar-se la vida treballant i veure's lliures de l'explotació capitalista.

I és que la verdadera situació del obrer rus no sedueix a cap treballador de bon sentit. Els que's mostren entusiasmats del règim comunista són els que no han treballat mai ni ganes.

JEPH DE JESUS

Pacifiquem els esperits



Per a esbrinar si toca an En Fournier, o an En Puig de la Bellacasa, representar a les Corts el districte de Vila demuls, han suscitat els cimals del regionalisme un debat extensíssim i empenyat, en el nou Parlament.

En Cambó i En Ventosa, han parlat de falsetats, de trampes, de tretes de mala llei utilitzades per En Fournier per a fer-se amb l'acta, aprovada, per cert, pel tribunal Suprem.

La pilota, segons tenim entès, segueix encara a la teulada. Vol dir, que no s'ha pronunciat la darrera paraula sobre el cas. Que és probable, per tant, que s'imposi a la vida nacional un nou compàs d'espera, a fi d'arribar a un acord respecte de la persona que haurà de representar a les Corts el districte de Vilademuls.

Això estaria bé i podria tolerar-se el que es diferís la discussió de temes de més importància que el d'escatir de part de quin dels dos contrincants està la raó, si es perseguiu la depuració de les costums electorals, abans que la simple possessió de un acta.

Però, no és així, encara que, naturalment, es faci veure lo contrari.

D'una falsetat, o de varies falsetats, a la compra descarada de vots, a les conxorxes indignes, a la escampada de bitllets del Banc, no hi va diferència, a judici nostre.

I els que han basat el triomf en aitals armes, no són els més indicats per a tirar en cara de l'enemic, el que apel·lés aquest a medis que rebutja tota consciència, que no sia una consciència amb aixamples.

Per a nosaltres, ja poden fer diputat an En Puig de la Bellacasa.

O an En Fournier.

O a tots dos, per a que no hi hagi qüestions.

Espanya i Catalunya, tindran lo mateix que en sigui l'un o l'altre, o que es parteixin l'honor, com bons germans.

D'aquí a cinquanta anys, no es parlarà de cap dels dos...

FILOSOFANT

Quan apreta la gana i caritat demana pels carrers i pels pisos un pobret, i ni un crostó de pa, ni un centímet arplega, sens tenir-li compassió; no podent quasi mai dir *Déu n'hi dó* perquè sempre amb un *Déu vos faci bé* o amb un *Déu vos ampari* se l'engega, i menys és escoltat quan ell més prega... al home que, passant tan gros apuro, roba un pa; per menjar, robat de fàstic, en lloc de dar-li un càstic la justícia li hauria de dà un duro.

PEPET DEL CARRIL

Les feministes espanyoles

Aquest tema resulta molt ingrat per a tractar-lo en serió, però la nostra joventut no ens permet que passi sense un comentari la sèrie de tripijocs que amb el nom de feminisme se'ns endossa.

I lo pitjor és que aquestes feministes que patim no s'accontenten amb obrar veladament i amb discreció, sinó que's llencen a la conquesta de les columnes dels diaris, sumministrant-nos des d'allí els seus *altíssims* comentaris filosòfics, parlant del «Decoro de la mujer casada», «La moral del marido» o també «Els nins i les flors», coses totes elles passades ja demoda en les edats prehistòriques i que serveixen de fondo a una sèrie de cròniques ensopides i que fan pensar moltes d'elles que estiguin escrites damunt del tocador. Convencin-se, senyores, que si volen fer obra bona, no cal solament que sapiguem agafar la ploma i calcar lo que ja fa mig segle escrigueren dones de països estrangers.

Cal que's prenguin la molèstia i es llençin al carrer a documentar-se. Assisteixin, per exemple, a una sessió de safareix públic i veuran com, al moment, si les seves intencions són bones, organitzen mitings, demanant al govern la supressió dels diis establiments, amb el deure de que cada pis disposi del seu petit safareix. Consultin als metges sobre el contingent nombrosíssim de malaltes que deuen la seva manca de salut i fins la seva mort a irregularitats dels orgues genitals portades pel manament d'una instrucció adequada. Parlant sempre d'higiene, enterin-se, senyores, dolorosament, i comprovin la ineficac propaganda sanitària en el següent cas, que pinta per sí sol l'atrasada educació femenil. Em refereixo als milers de mares que entreguen, perquè s'entretinguin els propis infants, les sabatetes llurs, deixant que se les passin continuament per la boca, enrunant d'un cop tot el seu monument en prc de la higiene i contra la tuberculosi. Això referent a la higiene; després endinzin-se en la qüestió social i trobaran a milions cassos de mullers que, després d'haver passat la setmana per la maroma, arriben al dissabte esperat, arribant també el marit del treball,

però sense un clau, car l'home, naturalment, s'ha aturat a un bodegò d'aquests que a cada cantonada n'hi ha un i ha deixat a la taula del joc la suor de la setmana. Naturalment, mou un escàndol, rebent al fi la seva germana en sexe una palica superbà. Palpin bé, flamantes sufragistes, aquests cassos i els seus esquitxos, i es donaran compte de la llaga viva de la prostitució per la necessitat i arribaran a documentar-se, sense recórrer al folletí, en el misteri que tanca aquesta dona que els hi roba el marit, sense que valguin per a res les seves allocucions en pro de la felicitat conjugal. Admirin-se de la *delicadesa* amb que molts marits tracten a les seves esposes. Ja que diuen ésser les representants del sexe femení, vetllin, per damunt de tot, per la seva moral i per la seva cultura, i per a averiguar l'estat actual d'aquestes coses per a posar-hi el remei necessari, sols necessiten posar els peus a un *cabaret* i veuran de quina manera les seves germanes en sexe enrunen la virtut, el pudor, el decor i la higiene del sexe femení. Escriuria tot un llibre, on aquestes bones senyores podrien prestar la seva coratjosa intenció, però amb la mostra crec que si volguessin fer obra positiva ja en tindrien per a començar.

Créguin-me, senyores feministes, formin un nucli per a la defensa i rehabilitació del seu sexe; no pensin pas en el parlamentaris-me ni en el sufragi, car és arribada a Espanya l'onada del sufragi femení quan ja en aquest país és un fracàs i una vergonya el sufragi dels homes. Deixin que facin les sufragistes estrangeres, vostès tenen la seva barricada, no en el vot sinó en el millorament moral i cultural del sexe. Amb això poden encoure tots els seus ideals; deixin-se de fer corre retòricament la pluma i llensin-se tot d'un cop al carrer a vetllar escrupolosament i amb valentia per tota aquesta munió d'objectius íntimament femenins. Així solament deixarem els homes de creure que són ridícols i remolcats els seus articles i creurem de ple que les guis un interès humanitari al ésser feministes.

OLLOT-MARÍ

La darrera esperança



L'episodi més notable a que la vaga dels empleats d'Hisenda ha donat lloc, ha sigut, sens dubte, l'ajornament del darrer sorteig de la loteria.

Sense aital contratemps, és probable que bona part dels ciutadans espanyols no haguesin tingut esment del conflicte burocràtic, que ultra determinar la caiguda del ministre, ha posat a parir al govern.

Per al aficionat a la loteria, té l'incident excepcional importància. El bitllet, avalat pel govern, diu que el dia tants tindrà lloc el sorteig, sense parlar de les contingències ni dels destorbs que puguin sobrevenir.

El jugador, doncs, podria reclamar en contra d'un ajornament, que l'exposa a un sens fi de perjudicis, de bona part irreparables.

La sort que dintre d'uns dies em serà negada, m'hauria sigut ahir propícia—es preguntaria el jugador, que pel sol fet d'esser-ho, cova les seves quimeres, forja els seus càlculs, es permet les seves fantasies.

I maleirà les circumstàncies que han portat al personal d'Hisenda a pendre l'actitud en que s'ha col·locat fa dies, i renegarà de la seva ombra, que el dugué a nàixer en un país on no hi ha res seriós en què confiar; en el que ni l'etzar, és tractat amb el mirament i la consideració deguts.

L'aficionat a la loteria, troba, doncs, que per damunt de tot, havia de tenir lloc el sorteig anunciat.

—No cerca el govern la manera de fer marxar els carrils el dia que el personal de les Companyies es nega a treballar? No mana fer electricitat, o portar aigua a les poblacions, a l'hora en que per fas o per nefes menaça als ciutadans la manca d'algun d'aquests aliments? A sant de què, doncs, deixar sense realitzar el sorteig?

Així parla el jugador *pur sang*, que és el jugador a la loteria, el qui afegeix:

—Si se'ns lleva l'esperança de la loteria, què ens resta als espanyols?

La possibilitat de que se'ns *rifin*—podríem contestar-li.

El desinterès de l'Oncle Sam

A cavall de la memòria, reculem quatre o cinc anys. Som al més fort de la guerra: l'Europa és un mar de sang; els aliats lluiten, frenètics, amb esforç desesperat; els imperis centrals posen a l'ast la darrera carn; aquests tenen sort un dia, aquells un altre es refan; avui el francès avença, demà avença l'alemany. El món, esclaiat, contempla, l'espectacle horripilant i, neguitós, es pregunta:

—A la fi ¿qui triomfarà?

Però heus aquí que, de prompte, salta al palenc l'Oncle Sam i, amb accent inflamant, crida: —Aquí sóc jo, braus aliats! No puc indiferent veure l'ofensa que'ls alemanys estan fent a la cultura i als drets de l'humanitat. Al vostre costat em poso i aquí em quedaré, lluitant per la redempció dels pobles i la pau universal.

El món aplaudeix el «rasgo», verament entusiasmat.

—Això és magnífic!—exclama:— Per afecte als seus semblants, per amor a la justícia, ficar-se en aquest sarau, sense interès de cap mena!... És un gest que potser mai s'havia vist en l'Història. ¡Honori al gran Oncle Sam!

La guerra ja està acabada. Com és just i natural, ve l'hora de passar comptes, i el Govern americà recull totes les factures dels gastos ocasionats per l'espantosa agarrada. Examina el paperam que en els dies de la lluita no tingué temps de mirar, i... què veu? Un cablegrama que per tot ha circulat ho explica sense eufemismes:

«S'acaba de comprovar que les cases que's cuidaven de les construccions navals dnrant el temps de la guerra, apart de les quantitats que realment els pertocaven i que, com ja's compendrà, sigueren importantíssimes, varen cobrar, pel cap baix, *cinc cents milions de pessetes* DE MÉS.» Cataplum! Ja està!

¿La veuen ara la causa de que l'auster Oncle Sam prengué cartes en la guerra? ¿Comprenen el «noble» afany amb que volgué ajudar a França, en nom de la llibertat, del dret i de la cultura? Calculin... ¿En un sol ram, *cinc cents milions de pessetes* DE MÉS!... ¿Ho volen més clar?

C. GUMA

Qui et vol bé et farà plorar



El govern francès ha gravat els pianos amb un impost.

La mida, com és natural, ha suscitat tota mena de queixes i protestes. Ha servit, ademés, de tema per a un sens fi de fantasies. Els escriptors festius han trobat en l'acte del fisc una mina inagotable, a la que han anat a beure segons el tarannà i l'humor de cada hu.

Als francesos, com als espanyols, res els crema tant com l'haver de satisfer nous tributs. El decret damunt els pianos ha tret de pollaguera a una infinitat de persones que s'han apressat a reclamar, si bé sense resultats agradosos per a la butxaca.

Una part de la premsa, la premsa seriosa, ha pres peu de l'impost, per a combatre a l'Administració.

Amb general, han dit els diaris, no haver-hi dret a punir al ciutadà desitjós de tocar una sonata de Beethoven, un nocturn de Chopin o un preludi de Debussy, a l'hora que's deixa en completa llibertat als qui detenten un gramofon o un acordeó.

A sant de què—pregunten—tanta quimera al piano, i tanta benevolença i tant respecte per al clarinet, el fiscorn i el cornetí?

I afegeixen que les famílies modestes que vulguin encaminar al fill o als fills vers alguna de les carreres que's basen amb la musica, no sabran com fer-ho. Sostenen que hi haurà d'aquí en avant menys pianistes. Qui ens diu—aleguen consternats—que per culpa del govern no perdi la França qualque Pugno o Planté?

A mi, si he de dir la veritat, la decisió del govern francès no em produeix fret ni calor.

Penso que si entre l'estol de pianistes en vies de donar-se a conèixer hi ha algun geni, el tal es manifestarà a desgrat de totes les trabes legals que s'oposin al seu camí.

Opino i tot, que per a una infinitat de famílies modestes, serà el tribut damunt els pianos, un bé que agrairan un dia o altre.

Per cada ciutadà, mascle o femella, que tocant el piano o component musica, assoleix la immortalitat, hi ha milers de desgraciats que al arribar a la major edat es donen compte de que els hauria valgut més aprendre un ofici o rentar els plats, que tocar una romanceta sentimental sense substància.

Per ditxosa podria donar-se França si lo que perdés de pianistes ho guanyés d'operaris; de ciutadans aptes per a exercir amb lluiment els oficis manuals.

La desaparició de l'exèrcit de mitjanies que tocant el piano passen per la vida com per un Calvari, subjectes a totes les angories i a totes les privacions, bé val la perduda d'un Pugno o d'un Planté, em sembla.

Per sí o per no, un impost per l'istil del que parlo, no aniria malament a Espanya.

Quants dels que's rebelarien en contra, se'n mostrarien agraïts amb el temps!

TABER

L'ARPA DE DAVID

Una vella tradició conta que David un dia sentint-se que s'hi entristia volgué sortir de Sió.

I una expedició a Occident pensant fer, busca i remena; es posa l'arpa a l'esquena i a la platja feta gent.

Al se allí hi ha un enrenou per trobà embarcació a posta fins que a un recó de la costa fila una barca del bou; i al veure-hi un pescadó geient com un patriarca el fa desfer de la barca sense cap contemplació. Ordena an el seu servent omplir-la de vitualles: pa, ensiam, vi... i estovalles, fan vela endins i bon vent.

Mentre aixís dolçament va com gronxant-se en llit de molles, fent a l'arpa pessigolles

David es posa a tocà. Més com que hi entén molt poc el servent en tals tocades, comença a fer capcinades i s'adorm pitjor que un sòc.

Tot navegant a l'engròs pels camins que'l vent els porta, ve que una bufada forta els du davant del Besòs.

Més cap d'ells se'n ha adonat fins que'ls topa un baix de sorra, i al servent li cau la gorra despertant sobressaltat.

David també fa l'ull viu i enséms que una corda aixarpa sens perxó abandonar l'arpa fa un bot i delta del riu.

Mira la barca amb ull fi revisant tota la quilla i al veure que en res perilla li diu:—tu et quedes aquí.

No es mou de popa el servent i mirant son rei com pira treu la pipa i s'hi estira tot fumant tranquil·lament.

David va camps a través saltant ceps i torrenteres; el vert de les oliveres l'embadoca d'allò més.

Caminant entre canyans emprèn una ruta estranya i al trobà's prop de muntanya

veu una figuera al pas. «Bon encontre—diu rient— això és tota una aventura; i ensumant fruita madura ensaliva de valent.

En dos salts ja s'hi ha enfilat penjant l'arpa en una branca: apuntalat, s'hi aixerranca i en pocs moments fa el grapat.

La panxa com un timbal plè de menja llaminera, heu's-aquí que el desespera una sed descomunal.

Posseït de tal turment, cercant fonts passa mitja hora fins que per fi, fóra, foral s'agenolla en el torrent.

Fos que l'aigua en temps plujós portés estranya substància o que'l fruit, per ignorància, fos mig vert, o fos com fos, el cas és que, tot sobtat,

fet una orga que's descentra, li agafa un mal de ventre que m'el deix mig cargolat. Passa mig dematí aixís fins que, en una corredissa el du rera una bardissa un treball de compromís.

Un cop llest, preocupat en la ràpida tornada es deix l'arpa abandonada dalt de l'arbre on l'ha penjat.

L'endemà un pobre terroç ve de part d'avall d'Horta l'obligació ve que'l porta a conrear-se aquell troç.

I poe pensant amb el besc de darrera la bardissa, hi du el canti de terrissa perquè aguanti l'aigua en fresc.

«Oh Jesús!—diu reculant—quina cosa més estranya! i al tocar-ho amb una canya diu:—és obra d'un gegant!»

Tot de sobte llença un clam admirat en gran manera del que veu dalt la figuera palplantada al mig del camp.

S'hi acostava a pas molt lleu i al veure que no és cap rella diu:—aquesta penjarella sols pot se el present d'un Déu.

I fent fóra l'aviram escoltant sa fè pagana, com si estractés de Diana fa cercar, de pet, el camp.

Després d'això, diligent, una inscripció s'imagina d'aquella gràcia divina en lloança i honorament.

I fent honor al seu nom esculpeix a cops d'escarpa: «Ei, aquí és el *Camp de l'Arpa*; faci acatament tothom».

Per molt temps, tal instrument, va restar dalt de la branca fins que un jorn saltant la tanca fan que li passi un mal vent, i uns tranquils del Guinardó la puleixen al drapaire;

(això que us conta el versaire també ho diu la tradició.) I és clar, sols quedant el nom d'aquella furtada herència molts camins, ni amb paciència hi sabé trobar tothom; mes avui, això no obstant, trobareu bé'l *Camp de l'Arpa* perquè, si abans no us aixarpa, el tranvia us du al davant.

PEP DE LA MASIA

EL DIA

Volent dir que aquesta fracció del temps no està mal repartida?

Perquè, fixin-s'hi una mica. Compten el dia començant-lo des de mitjanit, deixant-lo completat a les dotze de la següent.

Perquè? Perquè així s'ha convingut? Doncs ens hi conformem, però que consti que està mal repartit, i que el món va descomptat d'una pila de hores.

No diu el *Gènesis* allò del cèlebre *Fiat lux* i que la llum fou feta?

I doncs, què? No hi veuen lo que realment és aquest

acte amb tot l'aparato que requereix a una obra de tal espectacle?

Fiat lux!

Catacrecl... cop a l'aixeta i encesa de tota la bateria. El sol al cènit. Res d'ombres. I, per lo tant, lo que ara en diem *migdia* degué ésser el *començament*, el cap del primer i així doncs, la continuïtat dels demés que el seguiren, i dels que el seguiran per *in secula seculorum*.

Ja veuen que això del *Fiat lux* és una cosa que no pot ésser més clara.

No sé el perquè d'aquestes ganes d'empeïtir sempre les coses com és la d'enfosquir una cosa de tanta llum, deixant en el supòsit de que després del *Fiat lux*, degueren continuar les tenebres esperant *assentades*, fins que al cap d'unes quantes hores anés compareixent l'aurora pel llevant fins aconseguir amb tota calma la plenitud de la llum del dia.

No senyor. No sigui així.

Facis la llum!... i tothom se vegé les cares... Es a dir, les cares de les coses, perquè *tothom* aleshores no hi era.

I que l'errada ja està feta, que fa molts anys que dura i lo que durarà.

Res, la rutina que no'ns deixa!

Encara que hi hagués algú amb prou autoritat per a implantar l'esmena, ja sé el que en treuria. Li començarien:—Vaia un ximple! Deu estar tocat del bolet!—i així per l'estil.

I sinó, vegi's lo que costà imposar allò del horari de les 24 hores. La majoria no han arribat gaire més enllà dels tres quarts de quinze.

Doncs, considerin si se'ls tingués de dir: des d'ara la una de la nit que la comptes com a primera hora del nou dia, seran les 13 del mateix dia d'abans, perquè ara la una del nou dia serà també després de les 24, però les 24 d'ara correspondran a lo que en diem *migdia*, que no és tal *migdia* perquè en lloc de *mig* és *final* i *començament* del dia.

No en vindrien poques de protestes.

Considerin si amb allò de l'hora de l'estiu n'hi han tants que s'emmurrien perquè per fer les coses han de anomenar una hora més o menys, sense fer-se càrrec que amb tan petita molèstia, tothom s'aprofita de les avantatges de la claror, doncs, ves que els passaria amb la nova reforma; al dematí ésser per exemple al dia 6 del mes corrent, i a la tarde convènce'ls de que ja erem al dia 7. Al ésser fosc i plegar del treball, en lloc de dir *final demà*, tenir de despedir-se dient *final més tard*, perquè al dematí de lo que ara en diem *al endemà*, aleshores encara seria el mateix dia. Ves si algú, com succeeix ara, al dematí anava a cà'l barber i per la molta gent o per lo que fos, se'n entornés dient allò de *ja m'afaitaràs demà*. Com fer-li entendre que havia dit que a la tarde hi tornaria?

Ja ho veig; som tan rutinaris, que portaria massa enrenou. Val més que segueixi així. Però què consti que així el dia està mal repartit.

J. XIMENO PLANAS

Aquest número ha sigut censurat

REPICS

Pot dir-se que la crisi del Govern va començar dijous de la setmana passada.

El dia que'l ministre d'Hisenda senyor Ciri Pasqual va presentar la cartera, En Dato va començar a trontollar.

Si n'han fet, de mal, aqueixos funcionaris en vaga!

I pensar que'l primer funcionari, que no'n fa mai de vaga, va amonestar-los tan eloqüentment i tan inútilment.

Amb motiu dels braços caiguts dels empleats d'Hisenda, fou sospesa la celebració de la Rifa de Madrid.

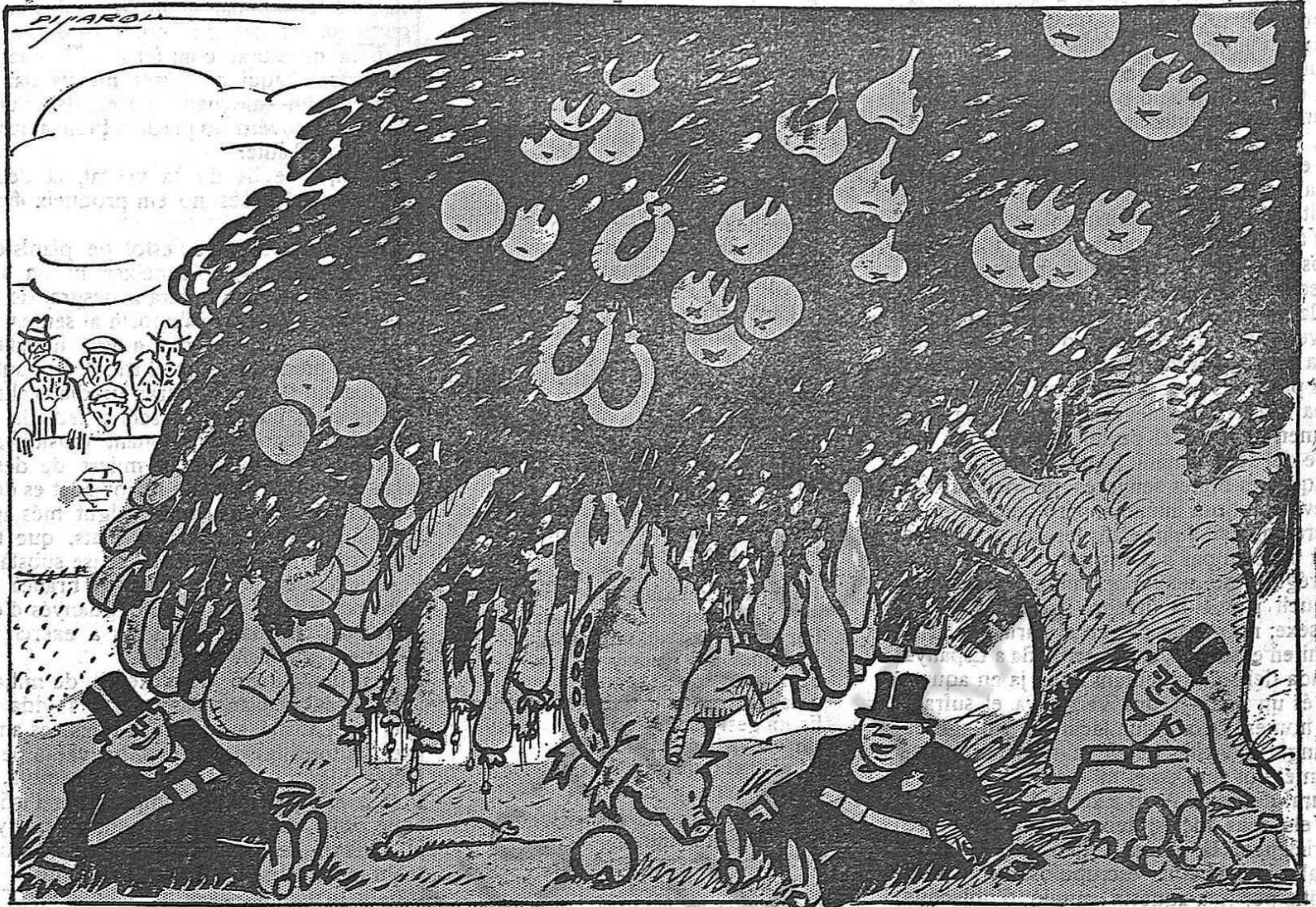
No hi ha mal que per a bé no vingui.

Com era d'esperar ha resultat falsa una notícia que corria dimarts de boca en boca: la de que el senyor Anido se'n anava a Madrid de ministre de la Governació.

Si acàs això més endavant.

No hi té poca feina, encara, aquí!

L'arbre de la Xauxa Municipal



—Encara volen que baixin més, les subsistències?... Si les tenim a l'alçanc de la mà!

En el mitin jaumí de Terrassa, un dels oradors volgué parodiari an En Cambó i digué: —Monarquia?... República?... Jaume III, que amb ell tindrem les llibertats de Catalunya! Vaia una llibertat que tindriem! Una matrona negra, bruta, enganxosa i amb les mans empassifades de sang.

Els estudiants de Viena—panets de Viena com si diguessim—han celebrat una gran manifestació en pro de l'unio de Alemanya amb Austria.

I un bè negre. Eii... per ara.

S'ha probat i demostrat fins a la convicció que'ls policies anglesos són els culpables dels terribles incendis de Cork.

Deu n'hi doret de la senyora policia quan executa represàlies al seu caprici i per la seva mà.

No té pas aturador, en el ram de les venjances.

L'Ambaixador de Itàlia a Madrid, ha obsequiat an En Dato amb un gran àpet.

Ja entenc!

Ho degué fer per a celebrar la *dimissió*. Una ironia amb macarrons a la napolitana.

La vaga de funcionaris ha fet la trabeta al senyor Dato.

El President se n'ha anat de corcoll amb tots els seus, de resultes de quatre dependents de l'Estat que determinaren plegar-se de braços.

L... una pregunta:

Com és que amb aqueixa vaga no hi han pogut res els governadors?

Ni els governadors, ni els discursos fuls del primer funcionari.

Per la pau.

Sembla que la famosa «Conferència de París» abordarà principalment i tot seguit la qüestió del desarmament d'Alemanya.

I com que qui fa el molt, fa el poc, els hi podriem demanar, de passada, que's preocupessin també de altres desarmaments.

Res... allò que's diu: «qui portí arma, fustell!»

Però ara me'n adono que n'hi haurien molts que tindrien de suicidar-se.

Amb motiu de les «consultes» consegüents a la crisi total, diuen que En Cambó a conse-

La baixa paulatina



—Un altre queixal a terra?

—Vaia que sí!... I que no hem de parar fins arrencar-te tota la dentadura.

llat al rei la pujada d'En Maura al poder, com únic remei per a Espanya.

Oh, ja, ja!

Amb la sangueta que està posant el famós sardanista no és estrany.

Com que l'home es creu de bona fe que sols hi han dos genis polítics terroristes a Espanya: En Maura i Ell.

Visca la gresca!

Per a celebrar el sant del noi mimat, tots els que formen el terçet de sang blava, sang negra i sang d'horxata, celebraren diumenge extraordinaris festivals.

Semblava que «el horno no estava para bollos» oi?

Doncs, sí, senyors: bollos i ballaruga i eche usté,

Ells ne deuen dir valentia, d'això.

Nosaltres en diem imprudència, despreocupació i barra.

Segueix cruentíssima la guerra entre els turcs i els grecs.

Continua violentíssima la guerra entre Rusos i polonesos. I entre Irlanda i Anglaterra.

Visca la pau!

Doncs... i l'èxit de les Conferències?

Quan En Besteiro i En Companys anuncien la llur interpel·lació sobre el terrorisme, En Dato va acabar de ballar la seva dansa macabra. I tot ballant, tot ballant, es va fumbre de nassos.

S'alçarà?... No s'alçarà?...

No friguem en saber-ho.

AVIAT SORTIRÀ

Almanac de La Campana
per a 1921